

- **Shrnutí**

Tabulka 2-64 uvádí syntetizující shrnutí významu jednotlivých hodnocených charakteristik pro diferenciaci výsledků žáků, a to včetně pozitivního směru působení těchto charakteristik. Jako diferencující faktory se v tomto ohledu ukazují:

- socioekonomické charakteristiky školy a domácího prostředí, které se promítají rovněž do zvýhodnění soukromých škol,
- působnost školy v konkurenčním prostředí spojená rovněž se zájmem rodičů o kvalitu vzdělávání,
- účast žáka na rané fázi vzdělávání,
- zainteresovanost žáka na výuce, promítající se rovněž v nižší míře problémů s disciplínou žáků,
- jazykový původ žáka.

Tabulka 2-64: Diferencující význam a pozitivní směr působení hodnocených charakteristik rámcových podmínek škol pro rozvoj základních gramotností ve vazbě na rozdíly v dosažené úrovni žáků

Charakteristika	Diferencující význam	Pozitivní směr působení
1. Typ školy	Diferencující, vliv socioekonomického statutu školy	Soukromá škola
2. Lokalizace školy v rámci sídelní hierarchie	Ambivalentní	
3. Pohlaví žáka	Ambivalentní	
4. Účast žáka na rané fázi vzdělávání	Diferencující	Delší účast žáka
5. Délka praxe učitele	Ambivalentní	
6. Konkurenční prostředí škol	Diferencující, vliv socioekonomického statutu školy	Vyšší konkurence
7. Tlak a zájem ze strany rodičů	Diferencující	Vyšší tlak a zájem
8. Seskupování žáků do tříd podle schopností	Ambivalentní	
9. Podíl žáků jiného jazykového původu	Diferencující	Nižší podíl
10. Zainteresovanost žáka na výuce	Diferencující	Vyšší zainteresovanost
11. Problémy s disciplínou žáků	Diferencující	Nižší problémy
12. Socioekonomický statut navštěvované školy	Diferencující	Vyšší socioekonomický statut
13. Kvalita domácích předpokladů vzdělávání žáka	Diferencující	Vyšší kvalita předpokladů
14. Problémy faktorů výuky	Ambivalentní	

Zdroj: vlastní zpracování na základě databáze PISA 2009, Mullis et al. (2012a), Mullis et al. (2012b)

Uvedené poznatky jsou do značné míry v souladu s poznatky dalších studií, které se zabývají dílčími faktory ovlivňujícími vzdělávací výsledky žáků. Otazníky lze spatřovat zejména ve vazbě na charakteristiky typ školy a konkurenční prostředí škol, které jsou do značné míry ovlivněny socioekonomickou diferenciací žáků takových škol (např. OECD 2010d). Celkově pak lze syntetizovat následující poznatky týkající se působení faktorů ovlivňujících vzdělávací výsledky žáků:

- Horší vzdělávací výsledky lze pozorovat u žáků, jejichž rodiče dosáhli jednak nižšího vzdělání a jednak nižšího socioekonomického statutu v povolání (viz např. Eurydice 2011a, Eurydice 2011b, Eurydice 2011c, Shiel a Eivers 2009, Sutherland, Price a Gonand 2009, Mullis et al. 2012d, Mullis et al. 2012f, Benavides et al. 2012, OECD 2010b) s tím, že tyto aspekty mají své logické dopady rovněž do kvality domácího vybavení (viz rovněž Giambona, Vassallo a Vassialidis 2011, Benavides et al. 2012,